

**Kúria
ítélete**

Az ügy száma: Bfv.III.294/2020/8.

A határozat szintje: felülvizsgálat

A tanács tagjai: Dr. Márki Zoltán, a tanács elnöke
Dr. Soós László, előadó bíró
Dr. Bartkó Levente, bíró

Az eljárás helye: Budapest

Az eljárás formája: tanácsülés

Az ülés napja: 2020. december 7.

Az ügy tárgya: költségvetési csalás büntette

Terhelt: I. rendű

Első fok: Nyíregyházi Járásbíróság, 26.Bpk.1612/2019/2., büntetővégzés, tárgyaláson kívül, 2019. december 10. (jogerős: 2019. december 30.)

Az indítvány előterjesztője: Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Főügyészség

Az indítvány iránya: a terhelt javára

Rendelkező rész

A költségvetési csalás büntette miatt az I. rendű terhelt és társai ellen folyamatban volt büntetőügyben a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Főügyészség felülvizsgálati indítványát elbírálva a Nyíregyházi Járásbíróság 26.Bpk.1612/2019/2. számú büntetővégzését az I. rendű terhelt tekintetében megváltoztatja,

az I. rendű terhelttel szemben kiszabott pénzbüntetés napi tételeinek számát - változatlanul hagyva egy napi tétel összegeként 1.000 (egyezer) forintot - 540 (ötszáznegyven) napban állapítja meg, s az I. rendű terhelttel szemben összesen 540.000 (ötszáznegyvenezer) forint összegű pénzbüntetést szab ki;

az így kiszabott pénzbüntetés - változatlanul 20 (hús) hónapon belül fizetendő - egy havi részletének összege 27.000 (huszonhétezer) forint.

Egyebekben a megtámadott büntetővégzést az I. rendű terhelt tekintetében hatályában fenntartja.

A felülvizsgálati eljárás során felmerült 18.000 (tizennyolcezer) forint bűnügyi költséget az állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek és felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

I.

- [1] A Nyíregyházi Járásbíróság a 2019. december 10. napján meghozott és 2019. december 30. napján jogerős 26.Bpk.1612/2019/2. számú büntetővégzésével az I. rendű terhelttel szemben költségvetési csalás büntette [Btk. 396. § (1) bekezdés a) pont, (2) bekezdés a) pont] miatt 800 napi tétel, napi tételenként 1.000 forint, összesen 800.000 forint pénzbüntetést szabott ki, melynek megfizetésére 20 havi, 40.000 forintos részletfizetést engedélyezett. Rendelkezett a pénzbüntetés, illetőleg az esedékes részlet meg nem fizetése esetén annak fogházbüntetésre történő átváltoztatásáról.

II.

- [2] A bíróság jogerős határozata ellen a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Főügyészség a Be. 649. § (1) bekezdés b) pont ba) alpontjára hivatkozva terjesztett elő felülvizsgálati indítványt.
- [3] Indokai szerint a bíróság az I. rendű terhelt cselekményét az ügydöntő határozata rendelkező részében a Btk. 396. § (1) bekezdés a) pontjába ütköző és a (2) bekezdés a) pontja szerint minősülő költségvetési csalás büntettének minősítette, amely azonban a büntetővégzés indokolásában foglaltakkal és a váddal egyezően helyesen a Btk. 396. § (1) bekezdés a) pontjába ütköző és a (3) bekezdés a) pontja szerint minősülő költségvetési csalás büntettének minősül.
- [4] Az elkövetési értéket számítási hiba folytán a bíróság tévesen állapította meg, ez azonban a helyes jogi minősítést nem befolyásolja; emellett a Be. 650. § (2) bekezdése folytán a felülvizsgálati indítványban a tényállás nem támadható.
- [5] A bíróság a büntetővégzésében törvénysértően határozta meg a pénzbüntetés napi tételeinek számát, mert a Btk. 50. § (3) bekezdése szerint a pénzbüntetés legkisebb mértéke 50, legnagyobb mértéke 540 napi tétel lehet, szemben a kiszabott 800 napi tétel pénzbüntetéssel.
- [6] Ezek alapján indítványozta a megtámadott határozat megváltoztatását, az I. rendű terhelt terhére rótt cselekmény költségvetési csalás büntetteként [Btk. 396. § (1) bekezdés a) pont, (2) bekezdés a) pont] minősítését és a pénzbüntetés napi tételei számának mérséklését.
- [7] A Legfőbb Ügyészség a BF.201/2020/3. számú, a Be. 657. § (2) bekezdése alapján tett nyilatkozatában a felülvizsgálati indítvánnyal egyetértve, azt mindenben fenntartotta.
- [8] A felülvizsgálati indítvány elbírálására a Kúria a Be. 660. § (1) bekezdése alapján tanácsulést tűzött ki, melyen a megtámadott határozatot a felülvizsgálati indítványban meghatározott ok alapján bírálta felül; emellett a 659. § (6) bekezdése alapján vizsgálta a 649. § (2) bekezdésében meghatározott esetleges eljárási szabálysértéseket is, ilyet azonban nem észlelt.

III.

- [9] A Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Főügyészség felülvizsgálati indítványa a következők szerint alapos.
- [10] Nem sértett törvényt a bíróság, amikor az ügyet a büntetővégzésre vonatkozó külön eljárás szabályai alapján intézte el.
- [11] Kétségtelen, hogy a bíróság számítási hibát vétett, amikor a költségvetésnek okozott bevételkiesést 7.789.363 forintban határozta meg, a helyes összeg 7.473.971 forint. A felülvizsgálati eljárásban ugyanakkor a megállapított tényállás az irányadó, az nem helyesbíthető. Megjegyzendő azonban, hogy az ilyen természetű hiba a felülvizsgálati eljárásban nem köti a Kúriát.
- [12] Kétségtelen, hogy a helyes minősítés az okozott vagyoni hátrány alapján - a Btk. 459. § (6) bekezdés c) pontjára figyelemmel - a Btk. 396. § (1) bekezdés a) pontjába ütköző és a (3) bekezdés a) pontja szerint minősülő költségvetési csalás büntette, amelynek büntetési tétele egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztés. Ehhez képest a büntetővégzés rendelkező részében és az indokolásában szereplő minősítés eltér egymástól. A rendelkező rész és az indokolás ezen ellentéte azonban nem

teljes mértékű, emiatt a megtámadott határozatot nem kell hatályon kívül helyezni.

- [13] A törvény ugyanis a helyes minősítés mellett is - az enyhítő szakasz alkalmazásával - lehetővé teszi pénzbüntetés kiszabását, ha a büntetési tétel alsó határa egy évi szabadságvesztés [Btk. 82. § (3) bekezdés]. Olyan szabály pedig nincs, ami a büntetővégzéses eljárásban kizárná az enyhítő szakasz alkalmazását.
- [14] Jelen ügyben volt ügyészségi indítvány az e külön eljárás lefolytatására (vádirat 4. oldal), a Be. 740. § (1) bekezdésében - a szakasz (3) bekezdésére is figyelemmel - írt törvényi előfeltételek fennálltak.
- [15] A Be. 740. § (3) bekezdése az öt évi szabadságvesztésnél nem súlyosabban büntetendő bűncselekmény esetén a büntetővégzés meghozatalát az (1) bekezdésben felsoroltakon túl ahhoz a további feltételhez köti, hogy a terhelt a bűncselekmény elkövetését ismerje be.
- [16] Kétségtelen, hogy a büntetővégzés ennek a törvényi előfeltételnek a meglétére nem tartalmaz utalást, azonban a nyomozás során az I. rendű terhelt beismerő vallomást tett (nyomozati iratok 913. oldal).
- [17] Kétségtelen viszont az is, hogy a Btk. 800 napi tétel pénzbüntetés kiszabását nem teszi lehetővé, annak legnagyobb mértéke 540 napi tétel [Btk. 50. § (3) bekezdés].
- [18] Ezért a járásbíró a büntetőjog más szabályának megsértésével szabott ki törvénysértő büntetést, amellyel a Be. 649. § (1) bekezdés b) pont ba) alpontja szerinti felülvizsgálati eljárásra okot adó körülmény valósult meg. Ez pedig független attól, hogy a rendelkező részben az I. rendű terhelt esetében helytelen minősítést jelölt meg, ilyen mértékű pénzbüntetés a helyes minősítés mellett is törvénysértő.
- [19] Kétségtelen továbbá, hogy a részletfizetésre vonatkozó rendelkezés a felülvizsgálat alapos okával szükségszerű kapcsolatban áll, azaz értelemszerűen változtatás igényel (csupán a számszaki megfelelés végett is). Ebben a perjogi helyzetben a Kúria - mivel a Be. súlyosítási tilalomra vonatkozó szabályának sincs kifejezett rendelkezése - rendelkezhet úgy, hogy mellőzi a részletfizetést és rendelkezhet úgy, hogy a részletfizetést a törvényes büntetéshez igazítja. Kétségtelen, hogy a részletfizetés a perbírói akarat része, s mint ilyen, anyagi jog alkalmazása volt. S annak törvényességét értelemszerűen érinti a napi tételszám törvénysértő megállapítása.
- [20] Kétségtelen, hogy erre az esetre sem a felülvizsgálat törvényi oka, sem az egyszerűsített felülvizsgálat (Be. 671. §), sem pedig a különleges eljárás [Be. 837. § (2) bekezdés] nem tartalmaz rendelkezést. Valójában tehát az a törvényesség érdekében bejelentett jogorvoslat tárgya lehet (vö.: Be. 667. §), aminek címzettje a Kúria (Be. 668. §).
- [21] A Kúria a felülvizsgálati ok alapossága mellett a határozatával a részletfizetésre vonatkozó rendelkezést is megváltoztatta, hozzáigazítva annak összetevőjét (azaz 1 havi részlet összegét) a pénzbüntetés törvényes összegéhez. Ez értelemszerűen hatásköri kérdést nem vet fel.
- [22] Ekként a Kúria a Be. 662. § (2) bekezdés b) pontja alapján maga hozott a törvénynek megfelelő határozatot, az I. rendű terhelttel szemben kiszabott pénzbüntetés mértékét a törvény szerinti maximumban állapítva meg, míg az 1 havi részlet összegét ehhez igazodva csökkentette; a bűnügyi költség viseléséről pedig a Be. 664. § (1) bekezdés záró fordulata szerint rendelkezett.

IV.

- [23] Az ítélet elleni fellebbezés lehetőségét a Be. 653. § (1) bekezdésére figyelemmel a 458. § (3) bekezdése, felülvizsgálatát pedig a 650. § (1) bekezdés b) pontja kizárja.

Budapest, 2020. december 7.

Dr. Márki Zoltán s.k. a tanács elnöke, Dr. Soós László s.k. előadó bíró, Dr. Bartkó Levente s.k. bíró

Kiadmány hitelül:

bíróági ügyintéző